

Granskning av intern kontroll i hanteringen av bidrag och ersättningar från Migrationsverket

Förslag till beslut

1. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att i samband med årsbokslutet begära in och sammanställa nämndernas fodringar och eventuella skulder (förutbetalda intäkter) till Migrationsverket.
2. En processkartläggning ska genomföras av hur processen med återsökningarna sker på respektive förvaltning och hur dessa samordnas och följas upp.

Ärende

Revisionsföretaget PwC har på uppdrag av kommunens revisorer granskat om kommunstyrelsen, socialnämnden, bildningsnämnden samt barn- och ungdomsnämnden har tillräcklig styrning och kontroll avseende återsökningar av migrationsintäkter, samt om räkenskaperna är rättvisande med avseende på statlig ersättningar inom flyktingmottagandet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Granskning av intern kontroll i hanteringen av bidrag och ersättningar från Migrationsverket, 2018-07-24

Sammanfattning

Har granskade nämnder en tillräcklig styrning och kontroll av återsökningar av migrationsintäkter och är räkenskaperna rättvisande med avseende av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet.

Kommunstyrelsen samordnar, genom att leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten. Migrationsintäkter som respektive nämnd återsöker är kostnader som uppstått i verksamheten och bokförs som en intäkt på respektive nämnd.

Rapporten som lämnas till Kommunstyrelsen varje tertiäl är en övergripande sammanställning av Linköpings kommuns flyktingmottagande, och redovisar endast schablonersättningarna och grundbidrag som kommunen erhåller utan ansökan och som fördelas mellan flera nämnder. Varje nämnd har specifika rapporter för ersättningar som återsöks för erlagda kostnader.

Kommunstyrelsen fattade den 12 juni beslut om fördelning av de ersättningar, som kommunen erhåller utan ansökan.

Uppdraget för samordningsfunktionen på kommunledningsförvaltningen är att vara sammankallande för den grupp som arbetar med återsökningar i kommunen, där frågor kring bidrag och ersättningar diskuteras. Gruppen ingår i ett nätverk där Länsstyrelsen är sammankallade och gruppen deltar på de informationstillfällen som Länsstyrelsen anordnar med Migrationsverket som föreläsare.

I kommunen finns en sammanställning där alla ersättningar som går att återsöka från Migrationsverket är fördelade mellan nämnderna. Denna bör uppdateras då det sker förändringar löpande.

Utbildningskontorets rutiner för återsökning av schablonbidrag för utbildningskostnader för förskola, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola har reviderats och dessa används från och med 2018. I och med de nya rutinerna sker återsökningen av Utbildningskontoret. Tidigare har återsökningen genomförts av Jobb- och kunskapstorget.

I bokslut 2016 bokade Socialnämnden upp 101,3 mnkr på balanskonto avseende överskott ersättningar från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn, enligt god redovisningssed skulle det ha redovisats som intäkt 2016. Kommunen gjorde därmed ett avsteg från RKR:s rekommendation 18.1 ”intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar” som föreskriver att dessa bidrag ska redovisas samma år kostnader uppstår. I februari gav Kommunstyrelsen kommundirektören i uppdrag att redovisa förslag till fördelning/användning av uppbokningen.

Av de 101,3 mnkr har 7,8 mnkr förbrukats under 2017 och kommunstyrelsen har fattat beslut om att disponera ytterligare 50,1 mnkr under 2018 enligt nedan. Resterande 43,4 mnkr redovisas som överskott i socialnämndens bokslut för 2017.

Kommunstyrelsen har beslutat att disponera 50,1 mnkr under 2018 till:

Uppbokade medel i bokslut 2017

Socialnämnden, asylsökande EKB över 18 år får stanna under asylprocessen	Kommunstyrelsen 2017-09-19	2,5 mnkr
KS anställningsmyndighet internbudget 2018 tjänster Socialförvaltningen	Kommunstyrelsen 2017-11-07	13,2 mnkr
Överförmyndarnämnden internbudget 2018, gode män EKB	Kommunstyrelsen 2017-11-21	6,0 mnkr
Budgetuppdrag kortare etableringstid EKB, tjänster Socialförvaltningen	Kommunstyrelsen december	28,4 mnkr
Belopp som enligt beslut disponeras under 2018		50,1 mnkr

Kommunstyrelsen kommer att i samband med årsbokslutet begära in och sammanställa nämndernas fodringar och skulder (förutbetalda intäkter) till Migrationsverket. För uppbokade ersättningar från Migrationsverket som klassificeras som förutbetalda intäkter i bokslutet ska avsikten klart framgå.

Följer styrelsen och nämnderna upp de statliga ersättningarna inom flyktingmottagandet

Varje delårsbokslut erhåller Ks en rapport där schablonersättningar och grundersättningar från Migrationsverket redovisas, ersättningar som betalas ut utan ansökningar. Även statistik för antal personer kommunen erhåller schablonersättningar och antalet ensamkommande barn och antal asylsökande elever för perioden redovisas. Rapporten har inte för avsikt att redovisa övriga nämnders återsökningar för deras nerlagda kostnader, det sker i respektive nämnd.

En processkartläggning ska genomföras av hur processen med återsökningarna sker på respektive förvaltning och hur dessa samordnas och följas upp.

Samordnar styrelsen och nämnderna hanteringen av de statliga ersättningarna inom flyktingmottagandet?

Kommunstyrelsens har en samordnare för gruppen som arbetar med återsökningar, där diskuteras frågor kring bidrag och ersättningar.

Socialförvaltningen balanserar sedan 2017 inte längre några ersättningar från Migrationsverket för vård och boende för ensamkommande över årsskiftet så som skedde tidigare. Kostnadsläget i förhållande till erhållna schabloner och ersättningar är dock betydligt mer osäkert nu när ersättningsnivåerna sjunkit.

Säkerställer ansvariga nämnder att kommunen får del av de statliga ersättningarna inom flyktigmottagandet som de har rätt till

I kommunen finns en sammanställning där alla ersättningar som går att återsöka från Migrationsverket är fördelade mellan nämnderna som bör uppdateras då det sker förändringar löpande.

När det gäller de initiala kostnaderna för kvotflyktingarna så var de tidigare så få till antalet (ett eller två ärenden per kalenderår). Jobb- och kunskapstorget har därför inte skrivit några rutiner för hur JKT gör själva återsökningen. Dessa finns inte med i de rutiner som finns för övrig återsökning. Ett möte är inbokat mellan JKT och Socialförvaltningen 2018-06-19 för att skapa en bättre struktur för återsökningsprocessen i framtiden.

Finns ändamålsriktiga rutiner för ansökan av återsökningsbara ersättningar inom flyktigmottagandet?

I kommunen finns en sammanställning där alla ersättningar som går att återsöka från Migrationsverket är fördelade mellan nämnderna som bör uppdateras då det sker förändringar löpande.

Återsökningsbara ersättningar från Migrationsverket bygger på kostnader som respektive nämnd haft, varför 100 % av återsökningsbara ersättningar tillfaller respektive nämnd.

Finns ändamålsenliga rutiner för hantering av statlig grund- och schablonersättning inom flyktigmottagandet?

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 12 juni beslutades om fördelning av ersättningar som utbetalas utan ansökan och fördelas mellan flera nämnder.

- Fördelning enligt förordning 2010:1122 (KS 2018-468), statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar. Där fördelas fast ersättning på 5 prisbelopp, schablonersättning på 133 200 kr för personer 0-64 år och 80 300 för personer från 65 år för år 2018.

Initiala kostnader för ekonomiskt bistånd och ersättning för mottagande av ensamkommande barn, dygnsschablon

- Förordning 2017:193 (KS 2018-457) statlig ersättning för asylsökande med flera Där fördelas ersättning för utbildning, årlig ersättning för ensamkommande barn, anvisningsschablon för

ensamkommande barn samt dygnsersättning för ensamkommande barn.

Omfattas statliga ersättningar inom flyktingmottagandet av nämndernas interna kontroll

Kommunstyrelsen inte tidigare haft något internkontrollmoment i internkontrollplanen eftersom styrelsen inte har gjort några återsökningar. Från och med hösten 2017 återsöker Kommunstyrelsen för tomhyror. En ersättning som kommunen har rätt att få för hyreskostnader för bostäder som kommunen har anmält tillgängliga till Migrationsverket för bosättning av vissa nyanlända personer

På uppdrag av Kommunstyrelsen handlägger Leanlink återsökningen av tomhyror. Kontrollmoment kommer att finnas med i internkontrollen 2019

Socialnämnden har ett kontrollmoment i sin internkontrollplan sedan 2017 där överensstämmelse mellan förvaltningens kostnader för flyktingverksamhet och inkomna statsbidrag ska kontrolleras. Detta blir än mer aktuellt nu då schablonerna/ersättningsnivåerna sänkts.

Barn- och ungdomsnämnden har inte haft någon internkontroll specifikt gällande flyktingmottagandet. Det har varit internkontroll kring modersmålsundervisning och studiehundledning som är kopplat mot nyanlända. Kontroll gjordes också när mottagandet ökade, via olika beredskapsplaner och det var kontinuerlig dialog, möten mm i ledningsgrupper gällande mottagandet och status och vilka insatser som behövde göras.

I bildningsnämndens interkontrollplan ingår statliga ersättningar inom flyktingmottagandet.

Har granskande nämnder en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att kommunen får del av de statliga ersättningarna inom flyktingmottagandet som de har rätt till?

I kommunen finns en sammanställning där alla ersättningar som går att återsöka från Migrationsverket är fördelade mellan nämnderna som bör uppdateras då det sker förändringar löpande.

Rekommendationer

- Varje nämnd återsöker för kostnader som hänförs till nämndens verksamhet. I kommunen finns en sammanställning där alla ersättningar

som går att återsöka från Migrationsverket är fördelade mellan nämnderna som bör uppdateras då det sker förändringar löpande

- Anställda inom kommunen som arbetar med återsökningar deltar i de utbildningstillfällena som ges. Länsstyrelse bjuder varje år in till en utbildningsdag, med Migrationsverket som föreläsare. Där redovisas alla aktuella förordningar och tillfälle ge att i förtid skicka in frågeställningar. Kommunen deltar också i det regionala nätverket som Länsstyrelsen sammankallar. Ytterligare ett tillfälle att ta upp frågeställningar till diskussion mellan kommunerna Det lokala nätverket träffas några gånger per år.
- I en kommunal nämndorganisation är varje nämnd med underlydande förvaltning att anse som en myndighet i offentlighets- och sekretesslagens (OSL) mening. Uppgifter som skyddas av sekretess kan inte utan stöd av OSL överföras från den ena nämnden till den andra. När en och samma verksamhet delas upp mellan olika myndigheter kan följden bli ökade svårigheter i uppgiftsutbytet. Inom varje nämnd råder sekretess mellan självständiga verksamhetsgrenar. Detta leder till att inte heller inom nämnderna kan uppgifter alla gånger utbytas mellan de anställda.

Respektive nämnds ansvarsområde framgår av kommunens reglementen (from 2019 kommunens reglemente). I Linköpings kommun ansvarar flera nämnder för olika delar av flyktingmottagandet, vilket innebär att det i vissa fall finns hinder att utbyta information mellan nämnderna med anledning av sekretessbestämmelser i OSL. För att information som omfattas av sekretess ska kunna överföras mellan nämnderna krävs att någon sekretessbrytandebestämmelse i OSL är tillämplig.

- En processkartläggning ska genomföras under hösten 2018 i syfte att klarlägga hur processen går till med återsökningar och vilken samordning som finns eller saknas mellan olika förvaltningar. Ansvaret för att hålla samman de olika förvaltningarnas återrapporteringar till KS har ekonomichefen på Kommunledningsförvaltningen. Ekonomichefsgruppen ska regelbundet ha återsökningar av statsbidrag för flyktingmottagandet på agendan och varje ekonomichef ska tillförsäkra att återsökning som är möjlig sker på respektive förvaltning.
- Vid kommunstyrelsens sammanträde den 12 juni beslutades om fördelning av ersättningar enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar (KS 2018:468) samt fördelning av ersättning enligt förordning (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (KS 2018-457)

- Arbetet med den interna kontrollen inom kommunen kommer fortsatt att utvecklas för arbetet med ersättningar från Migrationsverket.

Samråd

Samråd har skett med berörda ekonomichefer

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är ej påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Ekonom Åsa Lindell